Ч. 44 Четверъ 25 лютого (9 марта) 1893. Рôкъ III.

Выходить у Львовѣ що дня (крôмъ недѣль и гр. кат. святъ) о 5-ôй годинѣ по полудни.

Адміністрація: улиця Чарнецкого ч. 8.

Редакція: ул. Францісканьска ч. 10, дверѣ 10.

Письма приймають ся лишь франковані.

Рекламації неопечатані вôльні вôдъ порта. Рукописи не звертають ся.

НАРОДНА ЧАСОПИСЬ

Додатокъ до „Ґазеты Львôвскои“.

Передплата у Львовѣ въ Адміністрації „Ґазеты Львôвскои“ и въ ц. к. Староствахъ на провінції:
на цѣлый рôкъ 2 зр. 40 к.
на пôвъ року 1 зр. 20 к.
на чверть року — 60 к.
мѣсячно . . — 20 к.
Поодиноке число 1 к.

Зъ почтовою пересылкою:
на цѣлый рôкъ 5 зр. 40 к.
на пôвъ року 2 зр. 70 к.
на чверть року 1 зр. 35 к.
мѣсячно . . — 45 к.
Поодиноке число 3 к.

Рада державна.

На понедѣлковôмъ засѣданю Палаты пословъ вела ся дальше дебата надъ етатомъ Міністерства торговлѣ. Міністеръ Бакегемъ заявивъ при сѣй нагодѣ, що не можна надвышокъ зъ буджету почтъ и телеґрафôвъ ужиĸвати выключно на цѣли того выдѣлу, а жадати покрытя недобору иншихъ галузей адміністраціѣ вôдъ заряду скарбового. Наколибъ вôдпала оплата за доставу листôвъ по селахъ, стратило бы міністерство 800.000 зр. Реформу, до котрои стремить ся, можна перевести лишь постепенно. Положенє женщинъ-урядничокъ дасть ся поправити зъ однои стороны черезъ высшу платню тыхъ, що служать вже довше, а зъ другои стороны черезъ емеритуру. Дальше сказавъ міністеръ, що на его поглядъ переведе ся до кôнця року уреґульованє платнѣ слугъ почтовыхъ, а вôдтакъ обговорювавъ дѣйстно полѣпшенї вôдносины що до авансу урядникôвъ комунікацийныхъ, асистентôвъ почтовыхъ и почмайстрôвъ. Въ минувшôмъ роцѣ обсаджено 26 урядôвъ почтовыхъ урядниками державными и утворено 156 новыхъ урядôвъ почтовыхъ, 109 урядôвъ телеґрафічныхъ и 53 почтъ сѣльскихъ. Наконець подавъ міністеръ до вѣдомости, що сего року настане удержавненє 10 сѣтей телефонічныхъ та зазначивъ далеко идуче увзглядненє языкове, особливо въ руху чековôмъ уряду почтовыхъ касъ ощадности и обговорювавъ полѣпшенє положеня слугъ тыхъ-же касъ.

Пос. Паттай домагавъ ся, щобы почтовыхъ касъ ощадности ужити при конверсіяхъ и доказувавъ, що банки заробили при найновѣйшихъ операціяхъ фінансовыхъ около 6 міліонôвъ. Такъ само треба бы ужити почтовї касы для судовыхъ депозитôвъ. — Пос. Розеръ домагавъ ся, щобы урядникамъ почтовымъ выплачувано тантємы зъ надвышокъ доходôвъ почтовыхъ и щобы розносщикамъ телеґрамôвъ вызначено сталу платню, а не плачено вôдъ штуки. — По промовахъ ще кôлькохъ инших пословъ ухвалено позиціи „почта и телеґрафъ“ и приступлено до розправы надъ зелѣзницями.

Референтъ Русъ зазначивъ, що его товаришѣ будуть голосувати за будовою подôльскихъ зелѣзниць пôдъ условємъ, що буде ухвалена резолюція въ справѣ будовы инших зелѣзниць въ монархіи. Бесѣдникъ доказувавъ, що правительство повинно будувати що року бодай 100 кільометрôвъ зелѣзниць льокальныхъ и въ тôй цѣли повинно стягати позычку комунікаційну въ сумѣ 80 міліонôвъ.

Опôсля промавляли ще послы Штеръ и Морзей, а пос. Люеґеръ зажадавъ закрытя засѣданя, позаякъ оно вже дуже довго тягне ся. На то сказавъ ему віцепрезидентъ Хлюмецкій, що людность має право домагати ся, щобы парляментъ щось зробивъ. Буджетъ мусить бути ухваленый. Не треба богато говорити, але за то бôльше робити. По сѣмъ заявленю вôдкинено внесенє на замкненє дискусіѣ и промавлявъ ще пос. Кафтанъ домагаючись децентралізаціѣ заряду зелѣзниць та поставивъ внесенє, щобы выбрати анкету парляментарну въ цѣли удержавненя прочихъ зелѣзниць приватныхъ.

На вчерашнôмъ засѣданю Палаты пословъ предложивъ Міністеръ скарбу проєктъ закона о продажи ґрунтôвъ, положеныхъ коло линїи якцизовыхъ у Вѣдни, а Міністеръ торговлѣ предложивъ угоду зъ Румуніею въ справѣ охоронныхъ марокъ.

Вôдтакъ приступлено до нарадъ надъ титуломъ „будова зелѣзниць державныхъ“.

П. Кайль зазначивъ вагу для Трієсту зелѣзницѣ черезъ горы Тавернъ. Коли бы тамтуды не поведено зелѣзницѣ, то рухъ торговельный зъ середнои Европы вôдвертавъ бы ся щоразъ бôльше вôдъ Трієсту. Ту не йде о интересъ Сольногорода, але о интересъ державы. Запомога Льойда не выстає для Трієсту, котрый потребує злученя зъ рештою державы. — Міністеръ торговлѣ Бакегемъ пригадавъ заявленє правительства въ комісіи зелѣзничôй и сказавъ, що удержавненє зелѣзниць не перешкаджає зовсѣмъ будованю зелѣзниць мѣсцевыхъ приватными товариствами. Зелѣзницямъ мѣсцевымъ признає правительство все бôльшу свободу и вже давно признало, що було бы добре пôдпирати ихъ въ дорозѣ адміністраційнôй.

Переглядъ політичный.

По скôнченю дебаты буджетовои зъ кôнцемъ сего тыждня прийде пôдъ нарады Палаты пословъ законъ о фальшованю поживы, законъ фінансовый а наконець законъ о зелѣзницяхъ льокальныхъ у всхôднôй Галичинѣ.

Въ комісіи податковôй заявивъ міністеръ скарбу, дръ Штайнбахъ, що соймы краєвï будуть радити мабуть до половины мая, а вôд-

---

5)

КУМА ЖУРБА.

повѣсть

Г. СУДЕРМАНА.

Перекладъ зъ нѣмецкого.

(Дальше).

IV.

Лѣто, що прийшло того року, принесло зъ собою домови Майгеферôвъ самї лише гризоты и клопоты. Давнѣйшій властитель выповѣвъ свою суму, оставшу на ипотецѣ, а не було найменшои надѣѣ, абы хто схотѣвъ пожичити грошей, потрѣбныхъ на сплату тои претенсіѣ.

Майгеферъ ѣздивъ що тыжня по три и чотири разы до мѣста и вертавъ пяный вже пôзнымъ вечеромъ. Часомъ и на нôчь не вертавъ.

Панѣ Єлисавета въ такї ночи сидѣла на постели и неповорушными очима дивила ся въ пôтьму. Павлусь будивъ ся часто, якъ лишь почувъ єѣ придавленє хлипанє. Тодѣ лежавъ черезъ хвилю тихенько, зачаѣвшись у своѣмъ лôжечку, бо не хотѣвъ, абы мати бачила, що не спить, однакъ вкôнци починавъ и самъ плакати.

Тодѣ мати переставала плакати, а коли вôнъ не хотѣвъ якось утихомиритись, то цѣлувала его, гладила его личко або говорила:

— Ходи до мене, мôй хлопче.

Вôнъ выскакувавъ чимскорше зô своєѣ постелѣ, всувавъ ся до материного лôжка и обнявши єѣ за шию засыплявъ небавомъ знову.

Батько бивъ его часто. Мало коли знавъ вôнъ, за що его бють, але приймавъ кару, якъ щось зовсѣмъ звычайне, таке, що повинно бути.

Одного дня почувъ, якъ батько гнѣвавъ ся на матѣрь.

— Не плачь же ты, плаксо — говоривъ. — Ты справдѣ на то лишь на свѣтѣ, щобы побôльшати мою недолю!

— Алежь, Максиме — вôдповѣла тихо — чи ты хочешь заборонити своимъ, разомъ зъ тобою нарѣкати на твоє нещастє, помагати тобѣ его терпѣти? Чи мы не повиннï якъ разъ тымъ сильнѣйше, солідарнѣйше держатись разомъ, чимъ гôрше намъ и тяжше?

Тодѣ вôнъ змякъ, назвавъ єѣ чесною, доброю жѣнкою, а самъ себе страшно выганьбивъ.

Панѣ Єлисавета старала ся его успокоити, просила, щобы мавъ до неи трохи довѣря и бувъ вôдважнымъ.

— Ага, будь вôдважнымъ — вôдважнымъ! — крикнувъ вôнъ розлютившись знову. — Добре вамъ жѣнкамъ раду давати! Сидите собѣ спокôйно дома и покôрно вытягаєте фартушину та ждете, чи вамъ щастє чи нещастє у него впаде, що ласкавый Богъ дасть; але мы, мужчины, мусимо йти въ свѣтъ, на ворожe житє, мусимо бороти ся пробивати ся и орудки мати зъ Богъ зна' якою чернью! Дайте менѣ спокôй зъ вашими осторогами! Будь вôдважнымъ — ото, будь вôдважнымъ!

Грôмкимъ ходомъ вийшовъ зъ комнаты и казавъ запрягати до вôзка, абы поѣхати у свою звычайну дорогу.

Скоро вернувъ и выспавъ ся по очевиднôй піятицѣ въ мѣстѣ, сказавъ:

— Такъ теперь уже й послѣдна надѣя пропала. Той проклятый жидъ, котрый менѣ хотѣвъ позычити грошей на 25 процентôвъ, сказавъ, що не хоче мати зô мною нѣчо вже до роботы. Ну, то нехай держить ихъ собѣ. Плюну на него и на его грошѣ.. а на святого Михаила якъ разъ можемо ити за прошенымъ хлѣбомъ, бо тымъ разомъ не останесь намъ и стôлько, що чорного за нôгтемъ. Але то кажу тобѣ, що теперь уже не пережию того удару; чоловѣкъ зъ честію мусить тямити своє достоиньство и коли мене котрого гарного ранка побачите повѣшеного на гаку, то прошу васъ, не дивуйте ся.

Мати крикнула проймаючо и обняла его руками за шию.

— Ну-ну-ну — втихомирювавъ єѣ — такъ уже зле не буде... Десь бо вы, жѣнки, такї боязливї, леда слово валить васъ зъ нôгъ.

Мати вôдступила вôдъ него налякана, але коли вийшовъ на подвôрє, то сѣла при вôкнѣ и дивила ся за нимъ такъ, мовь бы вôнъ уже теперь задумувавъ заподѣяти собѣ яке лихо.

Вôдъ часу до часу дрожь проймала єѣ тѣло, мовь бы змерзла...

такъ могла бы комісія зобрати ся на нарады.

Въ Чачаку, въ Сербіи, були кôлька днѣвъ тому назадъ поважнѣ розрухи. Селяне були узброєнѣ въ карабіны и видко зъ намовы радикального проводиря Таисича, противились завязато ліберальнôй управѣ. Говорять, що Таисичь має бути арештованый. Въ Зайчарѣ арештовано радикала дра Илича.

На Занзибарѣ настали мабуть якісь важнѣ змѣны, про котрѣ однакожь маємо доси лишь коротеньку звѣстку. На сѣмъ островѣ померъ оногды султанъ Саидъ Алі въ наслѣдокъ водной пухлины. Заразъ по его смерти стануло на островѣ 250 пѣхотинцѣвъ англійского войска и стерегли палату. Мимо того сынъ помершого, Баргашъ, дôставъ ся задными дверми до палаты и замкнувъ всѣ дверѣ. На завôзванє англійского консуля отворивъ вôнъ дверѣ, а тогды вôдвели его Англійцѣ пôдъ ескортою до его палаты и тамъ стережуть его теперь. Выходить на то, якъ колибъ Англія постановила Занзибаръ окупувати.

Зъ Софіѣ доносять, що велике собраніє болгарске буде скликане ажь по вѣнчаню кн. Фердинанда зъ княж. Маріею Людвикою зъ Бурбонôвъ.

Новинки.

Львôвъ дня 8 марта

— **Конкурсы.** Краева Рада шкôльна оголошує конкурсъ на такѣ посады: Посада директора, двѣ для учителѣвъ фільольоґіѣ клясичнои яко предмету головного и польского яко побôчного. Одна для уч. языка нѣмецкого яко предмету головного, а фільольоґіѣ клясичнои яко побôчного. Одна для учит. историѣ и ґеоґрафіѣ, одна для историѣ натуральнои, математики и фізики разомъ. Двѣ посады для катихитôвъ гр. кат. и рим. кат. Всѣ тѣ посады опорожненѣ въ ґімназіи въ Бучачи. Въ ґімназіи тернопôльской опорожнена посада для уч. языка нѣмецкого зъ фільольоґією, яко побôчнымъ предметомъ. Въ рускôй ґімназіи перемыскôй посада учителя для історіи натуральнои, фізики и математики разомъ; посада для уч. фільольоґіѣ яко предмету головного и языка руского яко побôчного. Въ рускôй ґімназіи въ Коломыи посада учителя фільольоґіѣ и руского языка разомъ, языка нѣмецкого и фільольоґіѣ разомъ, историѣ натуральнои, математики и фізики. Подання треба внести найпôзнѣйше до 1 цвѣтня с. р.

— **Именованя.** Львôвскій высшій Судъ краєвый именувавъ практиканта концептового Здислава Нановского судовымъ авскультантомъ.

— **Презенты** одержали оо.: Тимотей Бордулякъ на Городище, Вікторъ Соколовскій на Молотôвъ и Матей Барылякъ на Смôльно, всѣ въ єпархіи львôвской.

— **Ц. к. краєва Рада шкôльна** ухвалила на засѣданю дня 6 марта розпорядженє, що вводить новѣ пляны науковѣ до народныхъ шкôлъ. Вылучила громаду Пановичѣ зъ обсягу народнои школы въ Гнильчу, повѣта рогатиньского, и рѣшила заложити нову школу въ Пановичахъ вôдъ 1 вересня с. р. Именувала Марію Щуровску учителькою народнои школы у Великополи и Гната Бірна въ Яськовцяхъ. Признала проф. Павлови Свѣдерскому въ станиславôвской ґімназіи пяте пятилѣтє.

— **На будову руско-народного театру** надôславъ п Ив. Бурбель въ Городиславичь 4 зр. 50 кр. зôбранѣ въ домѣ вп. М. Кочоровского, управителя школы въ Николаєвѣ. Мѣжь иншими зложивъ дръ Иванъ Мохъ въ Ганачева 2 зр., на проче зложили ся присутнѣ гостѣ, народнѣ учителѣ.

— **Коломыйскій комітетъ выставы краєвои** выбравъ на першôмъ засѣданю пôдъ проводомъ Вп. Конст. Савицкого съ Ценевы секцію етноґрафічну, до котрои вôйшли: ґр. Стаженьскій, Бекеръ, Наварскій, Герасимовичь, Крициньскій, Квятковскій и Дачиньскій. Секція та має порозумѣти ся зъ повѣтами и уформувати покутскій комітетъ етноґрафічный, котрый утворивъ бы на выставѣ етноґрафічный павільонъ.

— **Дальшѣ ознаки весны.** Вправдѣ теперь похолоднѣло а часами перепадає навѣть и снѣгъ, але все таки весна вже надходить. Цѣкаве то, що въ Лавочнôмъ въ стрыйскихъ горахъ, хочь тамъ ще лежать снѣги и люде ѣздять саньми, дня 3 с. м. чути було першій разъ, якъ гремѣло. Люде кажуть, що то вже найпевнѣйше вѣщує весну.

— **Страшна буря** лютила ся нинѣ досвѣта у Львовѣ. Вчера зъ вечера було зовсѣмъ тихо и взявъ бувъ навѣть досыть сильный морозъ, а въ ночи наразъ потеплѣло и упавъ досыть значный снѣгъ. Надъ раномъ почавъ вѣяти зъ полудневого заходу такъ сильный вѣтеръ, що здавало ся, що ажь домы повывертає, або що найменше позрывае дахи и повыбивае вôкна. Небо покрыло ся було оловяными хмарами, зъ котрыхъ сыпало снѣгомъ и дощемъ а хвилями выпогоджувало ся Въ понедѣлокъ лютила ся також и у Вѣдни сильна буря. Въ саме полудне насунули ся надъ мѣсто чорнѣ хмары, почало гремѣти, а грôмъ вдаривъ навѣть въ оденъ дôмъ и запаливъ на нѣмъ дахъ. Опôсля падавъ черезъ кôлька мінутъ грубый градъ.

— **Намѣрене самоубійство.** Вчера по полудни хотѣла позбавити себе житя Фільомена Цюмакъ, жѣнка властителя краму при площи Хорущины ч. 6 у Львовѣ и напила ся розпущеныхъ головокъ изъ сѣрникôвъ. Причиною намѣреного самоубійства мала бути незгода въ родинѣ. Нещаслива жиє.

Штука, наука и література.

— **Нѣмецко-руского Словаря висловôвъ правничихъ и адміністраційныхъ,** выдаваного дромъ Костемъ Левицкимъ, друкуєсь въ друкарни товариства имени Шевченка уже 18 ый аркушь (буква М.). Цѣлый словарь буде готовъ въ початкомъ мая и розôшле ся передплатникамъ въ цѣлости (розсылка частинами неможлива длятого, бо на случай затраты якоись частины, здекомплетувавъ бы ся цѣлый примѣрникъ). Передплату на сей словарь, найповнѣйшій мѣжь всѣми дотеперѣшными славяньскими словарями правничо-адміністраційными въ Австріи, треба присылати на руки Друкарнѣ товариства имени Шевченка (3 зр. за примѣрникъ зброшурованый а 3 зв. 50 кр. за оправлений красно). По выходѣ словаря цѣна книгарска буде высша.

— **Сократъ, грецкій учитель.** Зъ россійскои мовы зъ додатками та вôдмѣнами переклала М. Загôрня. — Пôдъ такимъ заголовкомъ вышла 153-я въ черги, а 2-га зя рôкъ 1893 книжочка товариства „Просвѣта". Книжочка обôймає 51 сторôнъ друку а коштує 12 кр

Господарство, промыслъ и торговля

Робота въ огородѣ въ мартѣ.

I.

Въ мартѣ появляють ся вже на певно першѣ вѣщуны весны зъ свѣта ростинного: бѣлый скорозрôстъ, пôдснѣжникъ, темно синя пралѣска лѣсова, цвите вже вôльха и лѣщина, а вôдтакъ появляє ся чимъ разъ бôльше и бôльше ростинъ и цвѣтôвъ, ажь наконецъ и цѣла земля вкрываєся свѣжою зеленю и всѣлякои краски цвѣтами. Єсть то дуже цѣкава и поучаюча рѣчь дивити ся, якъ то будить ся природа до нового житя и якъ розвиваютъ ся поодинокѣ ростины; чимъ частѣйше имъ приглядаємо ся, тымъ бôльше пôзнаємо ихъ. Чого не побачимо за першимъ разомъ, то впаде намъ въ очи за другимъ або третымъ разомъ, коли ростина ще бôльше розвине ся. Пупянки н. пр. не розвиваютъ ся зовсѣмъ рôвночасно и длятого маємо завсѣгды нагоду порôвнувати ихъ зъ собою. А приглядати ся ростинамъ та порôвнувати ихъ зъ собою, то рѣчь дуже важна и поучаюча не лишь для кождого господаря

Въ ночи, що настала по тôмъ дни, замѣтивъ Павлусь, якъ наразъ встала зъ лôжка, закинула на себе спôдницю и станула въ вôкнѣ, зъ котрого було видко бѣлый дворъ. Нôчь була ясна, мѣсячна, хто знає, може справдѣ приглядалась єму. Сидѣла такъ може зо двѣ годины, та безъ упину дивилась на узгôре. Павлусь анѣ не ворухнувъ ся, а коли вже днѣло и она вôдôйшла вôдъ вôкна, та приступила до лôжокъ дѣтей, то вôнъ замкнувъ очи и удававъ, що спить. Поцѣлувала близнята, котрѣ спали спокôйно, одно другого обнявши рученятами, потôмъ пôдôйшла до него, нахилила ся надъ нимъ и вôнъ почувъ єѣ шепôтъ: „Богъ додасть менѣ вôдваги". Такъ мусить бути". Тодѣ вôнъ прочувъ, що на щось незвычайне заносить ся.

Скоро на другій день вернувъ вôнъ зô школы, побачивъ матѣрь, якъ въ капелюсѣ и плащи, въ недѣльнôмъ строю сидѣла въ альтанѣ. Лице єѣ було блѣдше, якъ звичайно, руки покладенѣ на колѣнахъ, дрожали.

Здавалось, ждала на него, бо якъ побачила его надходячого, вôдôтхнула свободнѣйше.

— Мамо, чи ты де выходишь?

— Выходжу, мôй хлопче — вôдповѣла — и ты пôдешь зô мною.

— На село, мамо?

— Нѣ, мôй сынку... — а голосъ єѣ тремтѣвъ — не на село... Мусишь убрати ся по святочному... аксамітна куртка вже до нѣчого... але я зъ поплястои одежи плямы вымыла... ще уйде... вычисти собѣ такожь чоботы, але скоро...

— То дежь мы пôдемо, мамо?

Тодѣ обняла его сердечно, притулила до себе и сказала тихо:

— До бѣлого двора!

Сильно вôдчувъ вôнъ страхъ, перебѣгаючій єму по жилахъ, радôсть, що наповняла єму серце, трохи не давила его, скочивъ матери на колѣна и почавъ єѣ дуже цѣлувати.

— Але не говори о тôмъ нѣкому анѣ слова — шепнула. — Нѣкому... розумѣєшь?

Махнувъ головою, розумѣючи вагу тыхъ довѣрочныхъ слôвъ. Такій то вже зъ него бувъ розумный чоловѣкъ. Знавъ добре, о що йде.

— Ну, а теперь перебери ся скоро.

Павлусь выбѣгъ на сходы до ґардеробы — и наразъ! — на котрôмъ то сходѣ було, того не мôгъ собѣ нѣколи пригадати — довгій, проймаючій, протяжный свистъ вырвавъ ся зъ устъ его. Не було вже сумнѣву — умѣвъ свистати, спробувавъ въ друге и третє — пошло дуже добре!

Коли перебравъ ся величаво и вернувъ до матери, то вже здалека зъ незмѣрною радостю крикнувъ:

— Мамо, я вмѣю вже свистати!

И дивувавъ ся, що мати, видко, не розумѣла его штуки и що була на се майже байдужна. Поправила єму троха ковнѣрикъ и сказала притôмъ:

— Якѣжь вы, дѣти, щаслив̂!

Потôмъ взяла его за руку и обоє пôшли въ дорогу. Коли дôйшли до темного, чатинного лѣса, въ котрôмъ пробували вовки и карлики, вôнъ саме тобѣ вчивъ ся пѣсеньки: „Прилетѣла пташина", а якъ выйшли на поле, то вже бувъ певный, що та продукція зовсѣмъ добре єму вдає ся.

Мати дивилась ся на него, сумно усмѣхалась, вôдъ кождого голоснѣйшого тону дрожала, але не говорила нѣчого.

„Бѣлый дôмъ" стоявъ уже передъ ними. Вôнъ уже й не думавъ о тôмъ, чого недавно навчивъ ся. Всю его увагу заняла цѣкавôсть; вôнъ придивлявъ ся:

Впередъ побачивъ высокій муръ зъ цеголъ и браму, на стовпахъ єѣ сидѣли двѣ камѣннѣ кулѣ; потôмъ дальше зелену мураву подвôря, на котрôмъ стояли рядами возы. Подвôрє се — то бувъ величезный чотирокутникъ, унятый въ рамы сѣрыхъ господарскихъ будынкôвъ. Въ самôй серединѣ було тамъ якесь багно, обведене низькимъ живоплотомъ зъ бѣлои тернины, а въ нѣмъ купало ся цѣле галасливе стадо качокъ.

— А дежь той бѣлый дôмъ, мамо? — пытавъ ся Павлусь, котрому те все зовсѣмъ не подобало ся.

— За городомъ — вôдповѣла мати. Голосъ єѣ бувъ якійсь дивно захриплый, а рукою обняла такъ сильно его долоню, що его брала охота крикнути.

Теперь скрутили до плота города и передъ очима Павлуся станувъ скромный двоповерхный дôмъ, безъ нѣякихъ прикрасъ архі-

але й для кождого хочь бы лишь трошки мыслячого чоловѣка. Теперь якъ разъ пора до того, щобы слѣдити за розвоемъ ростинъ, тожь звертаємо на се увагу. Хто разъ навыкне до такого слѣдженя, той вôдтакъ зможе дуже легко доглянути всѣлякій змѣны въ ростинахъ, набере великого досвѣду о ихъ житю, а се рѣчь особливо для господаря дуже важна. Передовсѣмъ єсть цѣкаво и поучаючо приглядати ся, якъ ростина розвиває ся зъ зерна ажь до насѣня або якъ то н. пр. обтинанє галузей причиняє ся до того, що якась деревина або корчикъ выпускає новй пагоны. Въ мѣру того, чи бôльшій чи меншій кусень якои галузи обôтнемо, пустить ростина бôльше або менше пупѣнкôвъ, будуть и новй пагоны довшй або коротшй. Дуже поучаючимъ єсть пôзнѣйше приглядати ся, якъ то ростины заплôднюють ся. На теперь звертаємо особливо увагу на розвôй пупѣнкôвъ и молодыхъ листочкôвъ, а вôдтакъ и на цвѣты и тй прилады, що служать цвѣтамъ и пупѣнкамъ до охороны вôдъ студени, котра въ сѣмъ мѣсяци часто ще досыть значна буває.

Въ сторонахъ, де удає ся виноградъ, морелѣ и брескинѣ, здоймає ся теперь зъ нихъ зимову покрыву, але все ще треба мати єѣ пôдъ рукою, щобы на случай студени вкрыти нею ростины. При сѣй нагодѣ мусимо звернути увагу на то, якъ мало дбає ся у насъ про розмноженє винограду та морель, хочь они въ полудневыхъ сторонахъ нашого краю, именно же въ залѣщицкôмъ повѣтѣ могли бы дуже добре удавати ся и приносити господарямъ безъ великого выдатку немалый хосенъ. Въ самыхъ Залѣщикахъ и Добрôвлянахъ пôдъ Залѣщиками видко навѣть, що сего рода садовина ажь просить ся, щобы нею бôльше займати ся, але доси якось не було тамъ кому заняти ся ревнѣйше нею и длятого не видко тамъ нѣякого поступу; господарѣ садять тамъ виноградъ и морелѣ бôльше лишь зъ аматорства и власнои приемности, якъ зъ розумнои господарки и для правдивого хôсна.

Въ тяжкôй земли можна теперь пересаджувати дерева овочевй и корчѣ, але треба то робити, закимъ ще они станутъ выпускати листє. Коли въ глубинѣ землѣ держить ще заморозь, то треба яму, выкопану на пересадженє дерева лишити на кôлька днѣвъ отворомъ а замерзлу груду треба добре розбити и не сыпати єѣ на саме корѣнє. Коли хто хоче теперь садъ закладати, то нехай садить лишь кôлька родôвъ деревъ овочевыхъ а не богато всѣлякихъ, бо пôзнѣйше можна овочѣ далеко лекше збути. Передовсѣмъ треба при закладаню садôвъ зважати на то, щобы добирати якъ найлѣпшй роды овочѣвъ и такй, котрй знайдуть якъ найлекшій покупъ. Не зле бы такожь було, щобы у насъ звертало ся бôльше уваги на такй корчѣ овочевй якъ нарѣчкы, веприны (аґрестъ) и малины; коло нихъ малый захôдъ, они не потребують великого капіталу накладового а вже до кôлькохъ лѣтъ выплачують ся добре.

Около старшихъ деревъ треба теперь такожь зрушити землю и то бодай на метеръ далеко довкола пня. Коло молодыхъ деревъ треба зôпсованй палики заступити новыми, закимъ ще настануть весняннй вѣтры и бурѣ. Свѣжо засадженй дерева не треба привязувати до паликôвъ доти, доки они ажь не всядуть ся добре въ землю; тымчасомъ треба ихъ лишь легонько привязати. Старй дерева, що не хотять вже родити, або котрй поломанй, треба зрубати и выкорчувати, а въ тыхъ деревахъ, що потрѣскали вôдъ морозôвъ, треба раны замастити огородничимъ воскомъ. Наконець треба кожду деревину добре очистити изъ всѣлякихъ хробôвъ и усѣльниць, доки ще дерева не покрыли ся листємъ и добре видко, де суть гнѣзда всякихъ хробôвъ.

— Огородничій вôскъ до залѣплюваня ранъ въ деревахъ, плынный на студено, робить ся слѣдуючимъ способомъ: бере ся 2 кільо чистои живицѣ и топить ся єѣ поволи на грани а вôдтакъ додає ся осторожно и по трохи 280 ґрамôвъ оковиты и 2 ложки льняного олѣю и мѣшає ся все разомъ. Ту мѣшанину ховає ся вôдтакъ въ бляшанôй коробцѣ до дальшого ужитку. Хто хоче мати того воску въ меньшôй скôлькости, може взяти пôвъ кільо живицѣ, 7 дека оковиты и пôвъ ложки льняного олѣю.

— Штучнй звоздики корѣннй. Позаякъ надходять Великоднй свята, пора, въ котрôй нашй господинѣ може найбôльше зужитковують всѣлякого корѣня, то, думаємо не вôдъ рѣчи буде, звернути увагу на то, що въ Будапештѣ выраблюють фальшивй, штучнй звоздики, корѣнє, котре уживає ся до всѣлякихъ приправъ. Правдивй звоздики корѣннй то суть засушенй ягоды ростины, званои звоздичникомъ, котра росте на Молюцкихъ островахъ, на полудневôмъ всходѣ вôдъ Азіѣ, межи великими островами Борнео а Ґвінея. Ягоды тй збирають ся, доки ще недоспѣли, вкладають ся у воду а вôдтакъ сушать ся въ дымѣ, пакують ся до бочокъ и высылають ся на европейскій торги. Отже тй ягоды—якъ сказано—пôдробляють въ Будапештѣ. Зъ грубои пшеничнои муки, до котрои мѣшають мѣлко потовчену дубову кору и трохи меленыхъ правдивыхъ звоздикôвъ роблять тѣсто, котре вôдтакъ вкладають въ формы, що надають тому фабрикатови видъ правдивыхъ звоздикôвъ и наконець пражать єго. Сто кільо такихъ штучныхъ звоздикôвъ выходить що найбôльше на 50 зр., пôдчасъ коли за таку саму скôлькость правдивыхъ звоздикôвъ треба заплатити 220 до 230 зр. Несовѣстнй купцѣ мѣшають тй штучнй звоздики до правдивыхъ, або продають таки самъ фальшованый товаръ за правдивый. Отже хто хоче мати на свята правдиве и добре корѣнє, нехай купує єго въ „Народнôй Торговли" и єѣ філіяхъ, або въ тыхъ крамницяхъ, що беруть свои товары зô складу „Народнои Торговлѣ".

— **Станъ воздуха** за минувшй добы числячи вôдъ 12 год. въ полуд. дня 7 с. м. до 12 год. въ полудне дня 8 марта: середна теплота була + 0·9° Ц., найвысша + 1·8° Ц. (вчера по полудни), найнизша — 0·2° Ц. вчера вечеромъ. Баром. опадає (748). Вѣтеръ буде захôдный, мѣрный, теплота спаде до + 0° Ц., небо буде переважно захмарене; малый снѣгъ,

— **Цѣна збôжа у Львовѣ** дня 7 с. м.; пшениця 7·75 до 8.25; жито 6·— до 6·50; ячмѣнь 5·25 до 5·75; овесъ 5·50 до 6·—; рѣпакъ 11·25 до 11·65; горохъ 7·— до 9·50; вика 5·— до 5·25; насѣнє льняне 11·— до 11·50; бôбъ —·— до —·—, бобикъ 4·50 до 5·50; гречка 6.80 до 7·50; конюшина червона 65·— до 72·—; бѣла 70·— до 85·—; шведска 64·— до 77·—; кминокъ 18·— до 19·—; анижъ 37·— до 38·—; кукурудза стара 5·— до 5·60; нова —·— до —·—; хмѣль —·— до —·—; спірітусъ готовый 12·25 до —·—.

ТЕЛЕГРАМЫ.

Вѣдень 8 марта. Зачувати, що Є. Вел. Цѣсарь продовжить ще на тыждень свôй побутъ въ Террітетъ.

Берлинъ 8 марта. Цѣсарь нѣмецкій заповѣвъ Папѣ, що вôдвѣдає єго въ Ватиканѣ.

Петербургъ 8 марта. Заявленє „Правит. Вѣстника" въ справѣ болгарскôй подано россійскимъ посольствамъ до вѣдомости.

Софія 8 марта. Выборы до великого собранія розписано на день 30 цвѣтня.

Курсъ львôвскій

зъ дня 4 марта 1893.

	платять вр.	платять кр.	жадають вр.	жадають кр.
1. Акціи за штуку.				
Банку гіп. гал. по 200 зр.	340	—	—	—
Банку кред. гал. по 200 зр.	—	—	215	—
2. Листы заставнй за 100 зр.				
Банку гіп. 5% льос. въ 40 лѣт.	100	10	101	80
„ „ 5% выльос. въ 10% прем.	109	—	109	70
„ „ 4½% льос. въ 50 лѣт.	100	—	100	70
Банку краєв. 4½% льос. въ 51 лѣт.	100	—	100	70
Тов. кред. 4% I еміс.	98	—	98	70
„ „ 4% льос. въ 41½ лѣт.	95	90	—	—
„ „ 4½% льос. въ 52 лѣт.	100	60	101	30
„ „ земск. 4% льос. въ 56 лѣт.	95	60	96	30
3. Листы довжнй за 100 зл.				
Гал. Зав. кред. сел. въ лікв. (6%) 3%	—	—	—	—
„ „ „ „ „ „ (5%) 2½%	—	—	56	—
Общ. р. кр. Зав. для Гал. и Бук. въ лікв.	50	—	—	—
4. Облґі за 100 зр.				
Индемнів. гал. 5%	105	—	—	—
Гал. фонд. проп. 4%	96	50	97	20
Облґи комун. Банку кр. 5% I еміс.	—	—	—	—
„ „ „ „ 5% II „	101	80	102	50
Пович. кр. въ р. 1873 по 6%	104	—	—	—
„ „ „ „ 1883 по 4½%	99	50	—	—
„ „ „ „ 1891 по 4%	93	50	—	—
5. Льосы.				
Мѣста Кракова	24	—	26	—
„ Станіславова	40	—	43	—
Льосъ черв. хреста австр. (курсъ вѣд.) по 10 зр.	17	85	19	25
Льосъ черв. хреста угорск. (курсъ вѣд.) по 5 зр.	12	75	13	25
6. Монеты.				
Дукатъ цѣсарскій	5	63	5	73
Рубель паперовый	1	23½	1	28½
100 марокъ нѣмецкихъ	59	—	59	50

За редакцію вôдповѣдає Адамъ Креховецкій.

тектонічныхъ, вкрытый тѣнею густыхъ старыхъ липъ. Нѣчого чудового на нѣмъ не було. Навѣть не бувъ такій бѣлый, якимъ єму здалека здававъ ся.

— Отже то вôнъ? — спытавъ Павлусь придавленымъ голосомъ.

— Вôнъ! — вôдповѣла мати.

— А дежь та скляна куля? де компасъ? — напиравъ вôнъ. Брала єго въ тôй хвили сердечна охота до плачу. Все те уявлявъ вôнъ собѣ тысячь разôвъ гарнѣйшимъ. Коли бы бувъ завѣвъ ся лише що до скляныхъ куль и компасу, то ще не було бы дивно; але то все на всѣмъ а на всѣмъ завѣвъ ся.

Въ тôй хвили два чорнй якъ круки новофундляндскй псы прибѣгли до нихъ, глухо гавкаючи.

— Каро! Неронъ! — крикнувъ тоненькій голосъ дитячій зъ дверей дому и оба звѣрѣ побѣгли сейчасъ въ сторону, звôдки голосъ ишовъ, та радôстно притôмъ скавулѣли.

Мала дѣвчина, менша ще, якъ Павлусь, въ рожевôй суконцѣ въ цвѣтки, перевязанôй чимсь немовь шкоцкою шарфою, показала ся на терасѣ. Мала довгй яснорусявй кучерѣ, котрй придержувавъ круглый гребѣнь, и дрôбненькій нѣжный носикъ, задертый трохи въ гору.

— Чи панѣ хоче бачити ся зъ мамою? — спытала нѣжнымъ голоскомъ и усмѣхнула ся притôмъ приязно.

— Чи тобѣ на имя Гальшка, моя дитинко? — спытала на се мати.

— Такъ єсть, на имя менѣ Гальшка.

Мати зробила такій рухъ, якъ бы хотѣла незнану дитину пригорнути до серця, але запанувала надъ своимъ зворушенемъ и сказала лише:

— Будь такъ добра и заведи насъ до своєѣ мамы.

— Мама въ городѣ, саме теперь пє каву — говорила мала зъ лицемъ дуже поважнымъ. — Я попроваджу васъ, паньство, довкола дому, бо якъ бы я дверѣ отворила, то заразъ налетѣла бы безлѣчь мухъ.

Мати усмѣхнула ся. Павлусь дивувавъ ся, що єму дома не прийшло нѣчо таке на думку.

— Она далеко мудрѣйша вôдъ мене — подумавъ собѣ.

Теперь увôйшли въ городъ. То бувъ городъ далеко бôльшій и красшій, якъ у Місенѣ, але компасу якось нѣгде не мôгъ зазрѣти. Павлусь мавъ про него лишь неясне якесь понятє, догадувавъ ся, що то певно якась велика вежа зъ золота, на котрôй округла блыскуча куля сонѣшна становить циферблятъ годинника.

— А дежь той компасъ, мамо?

— Я покажу тобѣ єго пôзнѣйше — вымовила поспѣшно мала дѣвчина.

(Дальше буде.)

Инсераты („оповѣщеня приватнŷ") якъ для „Народнои Часописи" такъ также для „Ґазеты Львôвскои" принимае лишь „Бюро Дневникôвъ" Людвика Пльона, при улици Кароля Людвика ч. 9, де также знаходить ся Експедиція мѣсцева тыхъ ґазетъ.

Експедиція мѣсцева
НАРОДНОИ ЧАСОПИСИ

зъ днемъ 1 (13) сѣчня 1892 перенесена до

„БЮРА ДНЕВНИКÔВЪ" ЛЮДВИКА ПЛЬОНА,

улиця Кароля Людвика, ч. 9.

„Бюро Дневникôвъ" буде приймати, выключно, вôдъ Нового року предплату мѣсцеву.

Инсераты („оповѣщеня приватнŷ") якъ для „Народнои Часописи" такъ також для „Ґазеты Львôвскои" вôдъ теперь буде принимати лишь горѣ назване „Бюро Дневникôвъ" Людвика Пльона.

Дра Фридриха Ленґіля

БЕРЕЗОВЫЙ БАЛЬЗАМЪ

Самъ вже собъ, природный, вытѣкаючій зъ березы наверченой, уходивъ вôдъ запамятныхъ часôвъ за найлѣпше средство на красу; але хемічно по припису вынаходця переробленый на бальсамъ, набирае вже майже чудесного дѣланя.

Якъ зъ вечера помастити нимъ лице або яке инче мѣсце на шкôрѣ, то вже на рано вôддѣлюе ся вôдъ шкôры майже незамѣтна лусочка, а шкôра сама стае свѣтло бѣлою и делікатною.

Сей Бальсамъ выгладжуе морщины на лици и вôспôвку и надае ему краску молодости; шкôрѣ надае вôнъ бѣлôсть, делікатнôсть и свѣжôсть, въ найкоротшôмъ часѣ усороняе веснѣвки, роднŷ пляммы, червонôсть носа, вугры и всяку таку нечистоту шкôры.

Цѣна одного збанка вразъ зъ приписомъ ужитку зр. 1·50.

Дра Ленґіля **Бензове Мыло,**

найлагоднѣйше и для шкôры найвноснѣйше, кавалокъ по 60 кр.

Австрійско-угорска

FINANZ-RUNDSCHAU

Признане, якого доси зазнавало наше письмо, дало намъ товчокъ, побôльшити его обемъ а то такъ що до формату якъ и що до змѣсту нашои часописи. Въ рамкахъ дотеперѣшныхъ буде ся обговорювати, такъ якъ и доси, всѣ фінансовŷ и господарскŷ обявы обширно и предметово. Всеежъ при тôмъ можемо числити, що въ новôй своѣй формѣ нашъ збôльшеный дневникъ знайде вôдкликъ голоснѣйшій. Попри жертвы, якŷ на насъ накладае побôльшене обему, высокôсть предплаты вôстае незмѣнена, така якъ доси, бо мы намагаемо знайти бôльше розповсюднене.

Число пробне даромъ.

Рôчна предплата за 52 богатŷ вмѣстомъ числа 1 зр.

Администрація: Wien, I. Wollnerstrasse 11

Непôддягаючŷ заразѣ, 6 плôднŷ мучистŷ „Картофлѣ бѣлŷ чудесŷ" и Небесŷ великаны" по 20 кр. ав. клґр. при поборѣ цѣлого воза лише 4 кр. ав. Клґрм, якъ довго засôбъ выстарчить. — Адресъ **Зарядъ дôбръ А. Гр. МАРАШЕ** въ Юрковѣ стація Солотвина або Громникъ **почта Чеґовъ.** 25

Инсераты („оповѣщеня приватнŷ") якъ для „Народнои Часописи" такъ также для „Газеты Львôвскои" принимае лишь „Бюро Дневникôвъ" **Людвика Пльона**, при улици Кароля Людвика ч. 9, де также знаходить ся Експедиція мѣсцева тыхъ ґазетъ.

Лише чарка старои житнои горѣвки хоронить вôдъ простуды

БАЛАБАНОВКА

дорôвнуе зовсѣмъ коньякови.

Лїтеръ 90 кр.

поручае торговля

Кароля Балабана

у Львовѣ.

30

СТАРУ **житнѣвку, старку, ратафію, розолісы, лікеры, румы и т. п.**

поручае

ц. к. упр. Рафінерія спірітусу, Фабрика руму, лікерôвъ и оцту

ЮЛІЯ МІКОЛЯША

у Львовѣ.

Складъ для мѣста Львова

ул. Коперніка ч. 9. 23

Зъ друкарнѣ В. Лозиньского, пôдъ зарядомъ В. И. Вебера.